

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: nezletilý **T. F. P.**, zastoupený zákonnou zástupkyní PhDr. H. P., právně zastoupený JUDr. Janou Kašpárkovou, advokátkou, sídlem Horní lán 1328/6, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. dubna 2017, č. j. MPSV-2017/78670-923, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. března 2018, č. j. 18 Ad 15/2017 - 101,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Janě Kašpárkové, advokátce, sídlem Horní lán 1328/6, Olomouc, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 146 Kč**, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Dne 14. září 2016 požádal žalobce prostřednictvím své zákonné zástupkyně (matky) o mimořádnou okamžitou pomoc na nezbytné nebo odůvodněné náklady související se vzděláním, kterou odůvodnil následovně: „*Se zahájením studia I. roč. Mendelova gymnázia vznikly v září vysoké náklady na školní pomůcky – učebnici Aj 500,-, prac. sešity à 70,-, v Hv požadován nákup zobcové flétny, příspěvek SRPŠ 600,- Kč, jízdenka 841,§, boty TV 300,-, batoh 500,- Kč atd.*“ Předpokládanou výši mimořádné okamžité pomoci žalobce vyčíslil na 5 000 Kč.

[2] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Ostravě (dále jen „úřad práce“) obdržel dne 11. října 2016 od ředitele Mendelova Gymnázia v Opavě (dále jen „gymnázium) kopii dopisu, v němž byla žalobkyně informována o existenci sociálního programu G.H.O.St určeného pro studenty tohoto gymnázia. Úřad práce rovněž od ředitele gymnázia telefonicky zjistil, že žalobce tuto možnost zatím nevyužil. Matka žalobce následně požádala úřad práce o sdělení, „*zda podání žádosti o stipendium u soukromého subjektu (zde spolek G.H.O.S.t., popř. jakýkoli jiný subjekt) je považováno za nutné uplatnění práva k zvýšení možnosti příjmu nezaopatřeného dítěte*“.

[3] Dopisem ze dne 8. listopadu 2016 úřad práce žalobce informoval, že stipendium není pro účely pomoci v hmotné nouzi ani státní sociální podpory považováno za příjem. Za snahu řešit svou situaci vlastními silami však úřad práce může považovat i situaci, kdy má žadatel možnost využít prostředků od různých spolků a organizací.

[4] Dne 23. ledna 2017 informoval ředitel gymnázia úřad práce, že učebnice do angličtiny žalobci bezplatně zapůjčila škola, pracovní sešit z jazyka českého (60 Kč) zaplatil žalobce v září 2016 a také obdržel příspěvek ve výši 3 000 Kč od spolku G.H.O.St. Ke svému sdělení ředitel gymnázia přiložil kopii korespondence matky žalobce s paní Monikou Klapkovou, jednatelkou spolku G.H.O.St., a pokladní doklad potvrzující, že žalobce od tohoto spolku převzal dne 23. ledna 2017 částku 3 000 Kč.

[5] Matka žalobce úřadu práce následně sdělila, že dne 14. února 2017 spolku G.H.O.St peníze vrátila z morálních důvodů – „*nepřijatelnost daru s ohledem na některé členy spolku a neschopnost spolku chránit osobní údaje a identitu obdarovaných.*“ Matka žalobce uvedla, že členové spolku nejsou vázáni povinností mlčenlivosti, a přijetím daru by tak byla nucena snášet zásah do soukromí své rodiny. Příspěvek byl navíc určen na „akce pořádané školou“, jichž se žalobce neúčastní.

[6] Dne 24. února 2017 matka žalobce předložila úřadu práce k ohledání starý a nový školní batoh s tím, že ten nový je větší a vhodnější pro větší počet učebnic, které se do starého batohu nevešly.

[7] Rozhodnutím ze dne 24. února 2017, č. j. 22024/2017/OPA, úřad práce žalobci nepřiznal dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu odůvodněných nákladů dítěte a zajištění nezbytných činností sociálně právní ochrany dětí. Jako důvodný a nutný výdaj označil úřad práce pořízení nového školního batohu pro žalobce (499 Kč), pracovního sešitu do českého jazyka (60 Kč) a nákup bot do tělesné výchovy (300 Kč). Žalobce však prostřednictvím své matky využil možnosti řešit svou situaci vlastními silami, neboť obdržel 3 000 Kč od spolku G.H.O.St, jehož cílem je právě pomoc žákům gymnázia. Tato částka mohla být využita na nákup školních pomůcek. Matka žalobce však dar odmítla z důvodů, které úřad práce neakceptoval, a nemůže tak žalobce považovat za osobu v hmotné nouzi.

[8] Žalobce napadl rozhodnutí úřadu práce odvoláním pouze v rozsahu, jímž mu nebyl přiznán příspěvek na nákup školního batohu. Jako důkazy pro odvolací řízení žalobce označil jiná rozhodnutí vydaná úřadem práce v roce 2016 o žádostech o dávku mimořádné okamžité pomoci k uhrazení odůvodněných nákladů vzniklých v souvislosti se vzděláním nebo se zájmovou činnosti nezaopatřených dětí, jimiž má být prokázán odlišný postup úřadu práce vůči žalobci oproti jiným případům.

[9] Žalovaný odvolání žalobce zamítl rozhodnutím označeným v záhlaví. Zdůraznil, že matka žalobce zakoupila batoh ještě před vydáním rozhodnutí úřadu práce, přičemž na již uhrazený náklad by se mimořádná okamžitá pomoc zpravidla neměla poskytovat. Stejně jako úřad práce žalovaný zohlednil i to, že matka žalobce vrátila spolku G.H.O.St finanční příspěvek ve výši 3 000 Kč, který mohl sloužit k úhradě různých potřeb žalobce. Jiná rozhodnutí úřadu práce nebyla předmětem řízení. Žalovaný však považoval za nutné uvést, že mimořádná okamžitá pomoc se neposkytuje každému žadateli, vždy je třeba zhodnotit jeho situaci a důvodnost konkrétního výdaje.

[10] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů. Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) žalobci usnesením ze dne 26. dubna 2017, č. j. 18 Ad 15/2017 - 22, ustanovil zástupkyní JUDr. Jarmilu Lipnickou Pešlovou, advokátku, kterou zároveň vyzval k doplnění žaloby ve lhůtě 15 dnů. Dne 27. června 2017 požádal žalobce o zrušení ustanovení uvedené advokátky, která s ním nekomunikuje. Ustanovená zástupkyně žalobce krajskému soudu sdělila, že matce žalobce zaslala právní rozbor případu a neobdržela žádnou odpověď. Krajský soud usnesením ze dne 14. srpna 2017, č. j. 18 Ad 15/2017 - 32, odmítl žalobu pro neodstranění vad a zároveň zamítl návrh žalobce na zproštění JUDr. Lipnické Pešlové povinnosti jej zastupovat. V řízení o kasační stížnosti proti tomuto usnesení Nejvyšší správní soud nejprve zprostil JUDr. Lipnickou Pešlovou zastupování žalobce a ustanovil mu zástupcem JUDr. Pavla Juchelku, advokáta (usnesení ze dne 29. srpna 2017, č. j. 6 Ads 279/2017 - 23), načež rozsudkem ze dne 23. listopadu 2017, č. j. 6 Ads 279/2017 - 44, napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud dle jeho názoru v nastalé procesní situaci zvolil špatné řešení – buď měl žalobu odmítnout hned po uplynutí lhůty, kterou stanovil pro její doplnění, nebo měl vyhovět žádosti žalobce o ustanovení jiného zástupce; mohl žalobu i odmítnout se zpožděním, avšak až po zjištění, zda na marném uplynutí lhůty pro doplnění žaloby nese vinu žalobce (jeho matka) či ustanovená advokátka.

[11] V dalším řízení před krajským soudem žalobce zastupoval JUDr. Pavel Juchelka, advokát, doplnění žaloby však krajskému soudu zaslala matka žalobce. Dne 16. ledna 2018 požádal žalobce o zrušení ustanovení JUDr. Pavla Juchelky, neboť je považoval za nehospodárné. Následně krajský soud obdržel od zástupce žalobce stručné doplnění žaloby.

[12] Rozsudkem označeným v záhlaví krajský soud zamítl žalobu i návrh, aby byl JUDr. Juchelka zproštěn povinnosti zastupovat žalobce. Krajský soud zdůraznil, že žalovaný ještě nikdy neposuzoval situaci podobnou té žalobcově, který tak nemohl mít legitimní očekávání, že mu bude mimořádná okamžitá pomoc poskytnuta. Stejně jako žalovaný vzal krajský soud v úvahu hlavně to, že v době rozhodování úřadu práce byl školní batoh již zakoupen a že matka žalobce vrátila finanční příspěvek poskytnutý spolkem G.H.O.St. Důvody, pro něž matka žalobce tento příspěvek odmítla, dle názoru krajského soudu nevyšly konkrétně najevo.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[13] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) prostřednictvím své matky včas kasační stížnost spojenou se žádostí o ustanovení zástupce. Ke svému stávajícímu zástupci nemá stěžovatel důvěru, neboť mu tento advokát nezajistil ochranu jeho práv a v řízení před krajským soudem nevyvíjel žádnou aktivitu. Dle názoru stěžovatele nastala v důsledku toho, že krajský soud odmítl zprostit JUDr. Juchelku zastupování, absurdní situace, kdy má zájmy stěžovatele hájit advokát, k němuž nemá důvěru.

[14] JUDr. Pavel Juchelka Nejvyššímu správnímu soudu sdělil, že mezi ním a stěžovatelem, respektive jeho matkou, byl podle všeho narušen vztah vzájemné důvěry, a navrhl, aby jej Nejvyšší správní soud zprostil povinnosti zastupovat stěžovatele.

[15] Usnesením ze dne 26. dubna 2018, č. j. 6 Ads 122/2018 - 23, Nejvyšší správní soud návrhu stěžovatele a jeho zástupce vyhověl, zprostil JUDr. Juchelku zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti, a zároveň stěžovateli ustanovil zástupkyní JUDr. Janu Kašpárkovou, advokátku.

[16] Stěžovatel následně prostřednictvím nově ustanovené zástupkyně doplnil důvody kasační stížnosti. Po podrobné rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a svých námitek v odvolacím řízení a v řízení před krajským soudem stěžovatel namítl, že jej krajský soud postavil zcela mimo systém pomoci v hmotné nouzi, neboť jej nutí žádat o pomoc nestátní subjekt. Žalovaný se vůbec nezabýval tím, odkud vzal stěžovatel peníze na nákup nového školního batohu. Krajský soud potom pouze převzal argument, že v době rozhodování úřadu práce byl tento batoh již zakoupen, aniž by se jej pokusil vztáhnout ke konkrétnímu ustanovení zákona.

[17] Stěžovatel dále krajskému soudu vyčetl, že neprovedl a zamlčel důkazy, které měly prokázat porušení legitimního očekávání stěžovatele, a zároveň tvrzení stěžovatele v tomto

směru označil za nekonkrétní. Názor úřadu práce o ojedinělosti tohoto případu se objevil až ve stanovisku k odvolání, k němuž neměl stěžovatel možnost se vyjádřit. K důkazu navržená rozhodnutí ve věci mimořádné okamžité pomoci přitom měla právě toto tvrzení vyvrátit. Stěžovatel dále zdůraznil, že mu spolek G.H.O.St žádný dar nenabídl, nýbrž musel o příspěvek žádat. Tento spolek navíc porušil zákon tím, že předal korespondenci s matkou stěžovatele gymnáziu, které je postoupilo úřadu práce. Žalovaný vůči stěžovateli porušil zásadu rovného zacházení, neboť v jiných případech poskytnutí mimořádné okamžité pomoci nezkoumal snahu žadatele zvýšit si příjem vlastním přičiněním. Stěžovateli nelze přičíst k tíži okolnost, která se v jiných případech vůbec neposuzuje.

[18] Dle názoru stěžovatele krajský soud rezignoval na povinnost řádně odůvodnit své rozhodnutí, neboť jen převzal závěry žalovaného. Soudce neposuzoval žalobu nestranně a objektivně, od počátku řízení bylo zřejmé, že stěžovateli nechce vyhovět. Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[19] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[20] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[21] K námitkám proti postupu krajského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že nezjistil žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by byl soudce tohoto soudu vůči stěžovateli jakkoli podjatý. Procesní pochybení soudu, které se projevilo odmítnutím žaloby, napravil Nejvyšší správní soud zrušením usnesení krajského soudu. Krajský soud následně žalobu věcně projednal, vypořádal všechny žalobní body a své rozhodnutí řádně odůvodnil. Nutno též podotknout, že ani poté, co Nejvyšší správní soud ustanovil stěžovateli jiného (v pořadí již třetího) zástupce, se argumentace stěžovatele nezměnila. Stěžovatele tudíž nijak nepoškodilo, že mu krajský soud nevyhověl a nezprostil JUDr. Pavla Juchelku povinnosti jej zastupovat.

[22] Jak Ústavní soud konstatoval v nálezu ze dne 12. února 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, N 26/52 SbNU 247, „*není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.*“ K tomuto názoru se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně hlásí (srov. například rozsudky ze dne 28. června 2017, č. j. 6 Afs 305/2016 - 27, a ze dne 16. května 2018, č. j. 7 Azs 78/2018 - 46). Proto nelze napadený rozsudek označit za nepřezkoumatelný jen z toho důvodu, že má stěžovatel pocit, že krajský soud na nějakou z jeho dílčích námitek konkrétně nereagoval. Na závadu není ani to, že se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného (tedy je fakticky převzal) – naopak jde o celkem logický projev toho, že rozhodnutí žalovaného v řízení před krajským soudem obstálo.

[23] Podle § 36 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 2 odst. 5 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi má nárok na mimořádnou okamžitou pomoc osoba, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí, pokud je osobou v hmotné nouzi.

[24] Z § 2 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi potom vyplývá, že osoba se nachází v hmotné nouzi, jestliže její příjem nedosahuje částek stanovených v písm. a) či b) tohoto ustanovení, *přičemž si nemůže tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním a zabezpečení jejích základních životních podmínek je tak vážně ohroženo*. Osoba, která *prokazatelně neprojevuje dostatečnou snahu zvýšit si příjem vlastním přičiněním*, není v hmotné nouzi [§ 3 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi]. Poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi se totiž řídí principem subsidiarity, což znamená, že před přiznáním dávky je osoba v obtížné sociální situace povinna vyčerpat všechny běžné možnosti ke zlepšení své situace a zvýšení svého příjmu vlastním přičiněním (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. února 2014, č. j. 3 Ads 21/2013 - 42). Možnost zvýšit si příjem vlastním přičiněním se posuzuje u žadatele o dávku a osob společně s ním posuzovaných (v tomto případě matky stěžovatele; srov. § 11 odst. 1 o pomoci v hmotné nouzi).

[25] Zda žadatel o dávku pomoci v hmotné nouzi usiluje o zvýšení svého příjmu vlastním přičiněním, přitom závisí vždy na okolnostech konkrétního případu (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. prosince 2011, č. j. 4 Ads 147/2011 - 63). Stejný následek jako nezvýšení si příjmu vlastním přičiněním přitom má i jednání, kterým někdo své příjmy úmyslně sníží či se jich vzdá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. srpna 2014, č. j. 6 Ads 95/2013 - 34).

[26] Na půdorysu uvedených východisek dospívá Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatel nebyl v kontextu své žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc osobou v hmotné nouzi. Stěžovatel měl možnost získat, resp. na svou žádost získal prostředky na nákup školního batohu od spolku G.H.O.St (dle sdělení jednatelky tohoto spolku matce stěžovatele, obsaženého ve správním spise, bylo možné příspěvek použít na úhradu různých školních akcí, pomůcek i jakýchkoli dalších potřeb stěžovatele – tedy i školního batohu). Ačkoli Nejvyšší správní soud obecně nevylučuje, že za určitých okolností by žadatel o mimořádnou okamžitou pomoc mohl odmítnout dar od jiného soukromého subjektu, resp. již obdržený dar vrátit, a i přesto tuto dávku obdržet, s ohledem na její subsidiární charakter se bude jednat o situace zcela výjimečné. Bude tedy nutné, aby k odmítnutí nebo vrácení daru vedly skutečně závažné, a především konkrétně vyjádřené důvody. Matka stěžovatele však vrátila příspěvek spolku G.H.O.St s poněkud nepochopitelným a především velmi vágním zdůvodněním. Matka stěžovatele nikdy nespecifikovala, v čem přesně měl spočívat onen závažný zásah do jejího a stěžovatelova soukromí, který je přinutil vrátit spolku G.H.O.St poskytnutý příspěvek. Samotnou skutečnost, že stěžovatel obdržel příspěvek na úhradu rozličných nákladů spojených se studiem na gymnáziu, nelze objektivně považovat za ponižující. Přirovnání žádosti o

příspěvek u spolku, jehož posláním je právě takovou formu pomoci poskytovat, k žebrání, potom Nejvyšší správní soud považuje za zcela nepatřičné.

[27] Krom toho, předmětem tohoto řízení nebylo a není posuzování otázky, zda je spolek působící na gymnáziu s cílem podporovat jeho studenty oprávněn toto gymnázium informovat o příspěvcích poskytnutých jednotlivým studentům a dalších relevantních skutečnostech, ani otázky, zda je ředitel gymnázia oprávněn o finančním příspěvku poskytnutém stěžovateli informovat úřad práce; důkazní návrhy stěžovatele v tomto směru tak postrádají jakoukoli relevanci k věci. Pro posouzení zákonnosti postupu žalovaného je podstatné, že okolnosti týkající se daru poskytnutého stěžovateli spolkem G.H.O.St v řízení před správními orgány vyšly najevo, aniž by je správní orgány získaly v rozporu s právními předpisy, a úřad práce ani žalované ministerstvo nijak nepochybily, pokud je vzaly v úvahu při svém rozhodování, resp. ke zjištění úplného stavu věci.

[28] Postupem žalovaného nemohlo dojít k porušení ochrany legitimního očekávání stěžovatele, neboť zde nebyla žádná ustálená správní praxe (ve smyslu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. července 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132, č. 1915/2009 Sb. NSS), která by takové očekávání mohla založit. Přesněji řečeno, žalovaný existenci takové praxe popíral a stěžovatel nedokázal jeho tvrzení relevantně vyvrátit. Stěžovatel sice hodlal svou námitku podpořit jinými rozhodnutími úřadu práce ve věci mimořádné okamžité pomoci, neuvedl však jediný konkrétní případ, který by se byť vzdáleně podobal tomu jeho (tedy případ, kdy by žadatel o dávku pomoci v hmotné nouzi odmítl příspěvek od subjektu, jehož posláním je podpora osob nacházejících se v tíživé sociální situaci) a mimořádná okamžitá pomoc byla přiznána. Za takové situace nelze po žalovaném ani po krajském soudu požadovat, aby prováděli rozsáhlé dokazování všemi rozhodnutími úřadu práce o poskytnutí mimořádné okamžité pomoci na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí a hledali v nich podobnosti se stěžovatelovým případem. Ostatně legitimní očekávání adresáta činnosti veřejné správy může z povahy věci založit jen taková ustálená praxe správního orgánu, která je mu známa. Je též třeba zdůraznit, že již dne 8. listopadu 2016 zaslal úřad práce matce stěžovatele sdělení, že „*za snahu řešit svou situaci vlastními silami může být v rámci řízení o mimořádné okamžité pomoci považována také situace, kdy žadatel o tuto dávku má možnost využít prostředků spolků, organizací apod. a tím si zajistit základní potřeby, jako jsou např. učebnice, pomůcky do školy*“, přičemž bude posuzováno, zda žadatel této možnosti využil. Již z tohoto sdělení mohl stěžovatel zjistit, že v případě existence podpůrného programu pro studenty gymnázia od spolku G.H.O.St mu nebude mimořádná okamžitá pomoc přiznána; rozhodně však nemohl nabýt dojmu opačného.

[29] Pokud úřad práce poukázal na specifičnost tohoto případu až ve stanovisku, s nímž předkládal žalovanému odvolání stěžovatele proti svému rozhodnutí (§ 88 odst. 1 správního řádu), šlo jen o reakci na odvolací námitky stěžovatele. V řízení v prvním stupni se stěžovatel na své legitimní očekávání neodvolával a úřad práce tak neměl důvod se k této otázce jakkoli vyjadřovat. Rozhodnutí správních orgánů vydaná v obou stupních správního řízení tvoří z pohledu správních soudů jeden celek (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. října 2014, č. j. 6 As 161/2013 - 25), přičemž stěžovateli nic

nebránilo v žalobě proti rozhodnutí žalovaného tvrzení o ojedinělosti svého případu zpochybnit, což se mu však nepodařilo.

[30] Nejvyšší správní soud dále souhlasí s krajským soudem, že dávka mimořádné okamžité pomoci se zpravidla neposkytne, pokud žadatel již uhradil náklady, které zamýšlel touto dávkou pokrýt. V takovém případě se totiž může logicky uplatnit skutkový závěr (nejde pochopitelně o nějaké právní pravidlo, jak dovozuje stěžovatel), že finanční situace žadatele nebyla tak vážná a že prostředky na úhradu takového výdaje měl, ledaže by šlo například o situaci, kdy bylo určitý výdaj nutno vynaložit v pevně stanoveném termínu (například na začátku školního roku) a žadatel tvrdí a prokáže (břemena tvrzení a důkazní nese žadatel o dávku, nikoli správní orgán), že si na nezbytný výdaj musel půjčit. Nejvyšší správní soud nicméně nepovažuje za nutné hypoteticky posuzovat, zda případ stěžovatele vykazoval takové specifické skutkové okolnosti, neboť s ohledem na zjištěný skutkový stav není co vytknout závěru žalovaného, že stěžovatel nebyl osobou v hmotné nouzi, a mimořádnou okamžitou pomoc mu proto nebylo lze poskytnout.

[31] Stěžovatel kasační stížností napadl i výrok rozsudku krajského soudu, jímž byl zamítnut jeho návrh, aby byl JUDr. Pavel Juchelka, advokát, zproštěn povinnosti jej zastupovat. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že stěžovateli byl pro řízení před krajským soudem ustanoven advokát na jeho vlastní žádost. Stěžovatel v řízení před krajským soudem konkrétního zástupce nežádal, přičemž JUDr. Juchelka byl již jeho druhý zástupce ustanovený soudem. Zrušení tohoto ustanovení by tak vyžadovalo opravdu pádné a konkrétní důvody, stěžovatel se však omezil na velmi obecné námitky o tom, že je „zastupován proti své vůli“. Potřeba samostatně posuzovat tento výrok navíc odpadla ze dvou důvodů – Nejvyšší správní soud již tohoto advokáta povinnosti zastupovat stěžovatele zprostil a ustanovil stěžovateli jiného zástupce a vzhledem k tomu, že stěžovatel nebyl se svou kasační stížností úspěšný, řízení vydáním tohoto rozsudku končí. Případné zrušení výroku, jímž krajský soud zamítl návrh stěžovatele na zproštění JUDr. Juchelky zastupování, by proto zcela postrádalo smysl.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, pročež ji ve smyslu poslední věty § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[33] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[34] Žalobci byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2018, č. j. 6 Ads 122/2018 - 23, ustanovena zástupkyní advokátka. Odměnu za zastupování v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s., věta první za středníkem). Ustanovené zástupkyni byla přiznána odměna za dva úkony právní služby spočívající v první poradě

s klientem včetně převzetí a přípravě právního zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“)] a v sepisu a podání doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za něž jí za každý náleží odměna ve výši 1 000 Kč [§ 7 bod 3 aplikovaný na základě § 9 odst. 2 advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 2 600 Kč. Ustanovená zástupkyně žalobce dále doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, přiznaná odměna se jí proto zvyšuje o 21 % čítajících výši této daně na konečných 3 146 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. září 2018

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu